Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto
27.11.2018

SM1835668
00.02.04
SMDno-2018-1339

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 226 / 2018 vp.

Sisäministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain muuttamisesta. Sisäministeriötä on kuultu esityksen valmistelussa. Sisäministeriön näkemyksen mukaan hallituksen esitys on kannatettava ja verkkovierailuun liittyvää tarkennusehdotusta lukuun ottamatta hyväksyttävissä sellaisenaan.

Lausunto

Tällä hetkellä Suomessa aikakriittistä viranomaisviestintää tarjoaa kapeakaistainen viranomaisradioverkko VIRVE. On kuitenkin tunnistettu kasvava tarve laajakaistaiselle viranomaisviestinnälle, jota Virve-verkko ei mahdollista. Siirtymä laajakaistaiseen viranomaisviestintään on merkittävä, koska se parantaisi tilannekuvan tarkkuutta ja edesauttaisi ripeää viranomaisvastetta muun muassa erityyppisissä pelastus-, onnettomuus- ja häiriötilanteissa. Turvallisuusviranomaisten toiminnassa korostuu korkean varautumisen vaatimukset ja tietoturvallisuus. Normaaliolojen käyttöympäristö ja palvelut tulee toimia myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tästä syystä käyttöympäristöt ja palvelut tulisi toteuttaa jo normaaliajan käytössä näiden vaatimusten mukaisesti.

Sisäministeriö tuo esille, että uuden viranomaisviestintään liittyvän verkkopalvelun vähimmäistavoitteita ei ole kirjattu esitöihin. Sisäministeriön näkemyksen mukaan uuden viranomaisviestintään liittyvän verkkopalvelun maantieteellinen peitto ja sisätilapeitto vastaisivat nykyisen VIRVE-verkon kattavuutta. Tavoitteena on myös, että uusi palvelukokonaisuus olisi vähintään yhtä luotettava kuin nykyinen ja mahdollistaisi myöskin nykyisenkaltaisen suorakanavatoiminnon.

Sisäministeriö tuo esille, että toteutettavaan kilpailutukseen liittyen valtiovarainministeriön tulisi antaa myös merkittävää painoarvoa tietoliikenneverkon kattavuudelle. Laajakaistaisen viranomaisviestinnän verkon tulisi olla maantieteelliseltä ja sisätiloja koskevalta kattavuudeltaan yhtä kattava kuin nykyinen Virve-verkko (96 %). Mikäli tämä kattavuus ei toteudu, erityisesti valtakunnan harvaanasutuilla raja-alueilla ja saaristossa suoritettaville virkatehtäville

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

kuten myös pelastus-, onnettomuus- ja muiden häiriötilanteiden hoitamiselle voi aiheutua haittaa, jos viranomaisviestiminen ei onnistu luotettavasti ja ilman viiveitä. Tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että kilpailutuksessa tulee antaa myös painoarvoa sille, miten Ahvenanmaan osalta viranomaisviestintää käyttävä tietoliikenneverkko toteutetaan.

Verkkovierailuun liittyvä tarkennus

Sisäministeriö kiinnittää valiokunnan huomiota erityisesti sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 250 d §:ä koskevaan ehdotukseen. Sisäministeriön hallinnonalan viranomaisten lakisääteisten tehtävien kannalta on välttämätöntä, että 250 d § 2 momentissa tarkoitetut viranomaisliittymien etuoikeudet verkkovierailutilanteessa mahdollistetaan.

Sisäministeriö tuo esille, että hallituksen esityksessä ei ole tuotu esille aikamääreitä, jossa verkkovierailutilanteet ja/tai niitä koskevat viranomaisliittymien etuoikeusasiat tulisi saada toteutettua pyynnöstä käytännön tasolle.

Sisäministeriö pitää lisäksi tarpeellisena, että 250 d § 3 momentissa todettaisiin, että kustannuksia koskevassa ristiriitatilanteessa teleyritys olisi velvollinen tarjoamaan viranomaisliittymiin liittyviä palveluita siitä huolimatta, että kustannuksiin liittyvä ristiriitatilanne olisi ratkaistavana liikenne- ja viestintäministeriössä.

Siirtymävaiheen kustannusten kattaminen

Aikakriittinen langaton viranomaisviestintä tulee kokonaisuudessaan siirtymään kaupalliseen verkkoon, kun laajakaistainen viranomaispalvelu on saatu kokonaisuudessaan kehitettyä ja otettua käyttöön. Näin ollen viranomaisilla tulee olemaan käytössä kaksi erillistä viestintäkanavaa.

Sisäministeriön näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista, että uutta kehitettävää kaupallista viranomaisviestintään käytettävää verkkoa ja sen käyttöä koskevat kustannukset katettaisiin siirtymävaiheen eli vuosien 2019-2025 ajan tai siihen saakka kunnes uudet VIRVE2-palvelut ovat täysimääräisesti käytettävissä ja korvaavat nykyiset VIRVE-palvelut.

Sisäministeriö kannattaa hallituksen esitystä edellä mainituin tarkennuksin ja toivoo lakimuutosten tulevan voimaan mahdollisimman pian

Tietohallintojohtaja Tapio Aaltonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 27.11.2018 klo 10:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.